

Obrazloženje umjetničkog savjetnika po rezultatima Javnog poziva za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2017. godini u kategoriji poticanja proizvodnje audiovizualnih djela filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (rok 17. srpnja 2017.).

Marko Njegić, umjetnički savjetnik za filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom:

Na trećem roku 2017. predložio sam sedam projekata za sufinanciranje od njih 21 koliko ih se (ispravno) prijavilo na Javni poziv u kategoriji filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom. To su, redom, jedan animirani, četiri dugometražna igrana, jedan dugometražni dokumentarni i jedan kratkometražni dokumentarni film. Veći budžet za ovaj rok rezultirao je i većim brojem predloženih projekata, dakle čak trećinom. Treba reći da je i ovaj rok, kao i tri prethodna, imao dosta zanimljivijih projekata, no izbor je pao na sedam najpotentnijih koji su prednjačili po kvaliteti. Svaki od ovih sedam projekata imao je vješto napisan scenarij i približno jasnu viziju budućeg filma na papiru i(li) u slici. Konačnoj odluci su kumovali njihovi potencijali u kinima ili na festivalima, određeni značaj unutar hrvatske i regionalne kinematografije, ako ne i šire, ugled autora i koproducent(a)ta te predstavništvo hrvatskih glumaca/filmskih delatnika.

ANIMIRANI FILM

SINKRONICITET (100.000)

Ideja i redateljska koncepcija animiranog filma

"Sinkronicitet" na papiru se doima kao nešto što bi se moglo izroditi u umu nekog "pixarovca" koji je gledao "Proljeće, ljeto, jesen, zima... i proljeće" Kima Ki-duka. Tijekom četiri godišnja doba prati se životni ciklus/mehanizam stanovnika

maloga sela, istodobno mehaničkih i živih bića, povezanih sistemom zupčanika preciznog švicarskog sata, među kojima strši mladić s pokvarenim kotačićem kao pojedinac drukčiji od drugih. Prema priloženom materijalu, točnom poput švicarskog sata, dobra ideja na papiru mogla bi poprimiti jednako dobru i prilično unikatnu animiranu viziju. Knjiga snimanja je poticajna i daje detaljni uvid kako bi crtić trebao izgledati, a listanje stranica "story boarda" navodi da se u glavi momentalno zavrte pokretne slike budućeg animiranog filma, prema zamišljenim kadrovima "steampunk" vizualnosti.

DUGOMETRAŽNI IGRANI FILM

MARE (800.000)

Reprezentacija hrvatskih glumaca igrat će glavne i sporedne uloge u najnovijem filmu Andree Štaka koji će se u cijelosti snimati u Konavlima - Marija Škaričić, Goran Navojec, Goran Bogdan, Tihana Lazović i Nikša Butijer. No, to nije jedini zalog i razlog za sufinanciranje "Mare", filma o mladoj obiteljskoj ženi koja živi pored aerodroma, čeznutljivo gleda za zrakoplovima što polijeću iz zračne luke, a u njezin život nenadano sleti novi muškarac i promijeni joj svakodnevicu. Ovo je najbolje prezentiran projekt na ovom natječaju, možda i zato što ga Štaka već dugo i pedantno priprema. Sudeći po prezentaciji i kvalitetno napisanom scenariju, "Mare" bi mogla biti snažna drama po mjeri američkog redatelja Johna Cassavetesa, ali ispričana i režirana iz ženske perspektive, k tome u vizualnom stilu današnjih europskih festivalskih art filmova čiju estetiku mogu postići angažirani snimatelji Jana Plećaš ("Ne gledaj mi u pijat") i Erol Zubčević ("Epizoda u životu berača željeza"), podjednako odražavajući unutarinja i vanjska stanja višeslojnih likova. Scenarij je prožet odličnom profilacijom likova i snažnom simbolikom. Dostupni "moodboard" sjajno evocira ugođaj "Mare", posebno slika aviona u

simboličnu letu tik poviše junakinje, možda i najimpresivniji (budući) kadar u novijem hrvatskom filmu uopće.

NEBESA (500.000)

Najveći redateljski hitmejker iz regije Srđan Dragojević je s "Paradom" ušao na velika vrata u svijet manjinskih koprodukcija i realizirao najveći regionalni megahit posljednjih godina koji se dobio i do europske kinodistribucije. Nešto slično Dragojević tipuje napraviti sa svojim posljednjim projektom "Nebesa". Opet su tu hrvatski glumci (Ksenija Marinković, Bojan Navojec, Goran Navojec, Dejan Aćimović) zajedno s poznatim licima iz Srbije (Nikola Kojo, Srđan Todorović, Nebojša Glogovac, braća Trifunović, Miloš Timotijević...) i regije (Miloš Samolov), kao i populistička priča prijemčiva širem regionalnom, pa i europskom auditoriju, a ovaj put osvojena oko djelovanja fenomena srednjovjekovnog čuda na moderno društvo u tranziciji. Priča je razlomljena na tri narativna dijela i odvija se 1993., 2001. i 2018., gdje pratimo likove koji od Boga dobiju aureol, imaju direktnu vezu sa svecima i njihova umjetnost, kao dar s nebesa, postaje "hranjiva" da promatračima utoljava glad. Vrlo bizarno, ali i veoma potentno za isprepletanje fantazije i društvene satire, narodske tragikomedije i festivalskog arta, lokalnog i globalnog, otprilike na tragu nedavnog belgijskog filma "Potpuno novi zavjet", a u skladu s Dragojevićevim prijašnjim kinohitovima.

NE ZABORAVI DISATI (400.000)

Jedan od rijetkih projekata koji je na ovom roku priložio video da bi preciznije dočarao vizualni identitet budućeg filma. To se pokazalo kao veliki plus za "Ne zaboravi disati", iako je scenarij ionako već imao vrlo dobro postavljene likove i situaciju, dvojicu bliske braće tenisača u trenutku kad se stariji, 18-godišnjak, zaljubi u jednu ljepoticu, što mijenja

život mlađem, 15-godišnjaku. U tom scenariju bilo je vidljivo kako Martin Turk delikatno prilazi najosjetljivijem razdoblju života, onom formativnom tinejdžerskom kad se mladi ljudi naglo upoznavaju s dotad nepoznatim emocijama i životom samim, svijetom koji ide naprijed s njima ili bez njih, te od prevelike količine uzbuđenja zaboravljaju disati. Priloženi videoklipovi vizualiziraju atmosferu, rad s glumcima i paletu boja, sugerirajući kako bi "Ne zaboravi disati" mogao biti regionalni odgovor na izvrsne filmove o odrastanju kao što su "Povratak", "Mean Creek" i "Mud", Turkove glavne uzore.

ŠAVOVI (400.000)

Najnovija verzija scenarija za film "Šavovi" Miroslava Terzića ("Ustanička ulica"), u kojem bi sporedne uloge trebali imati Ksenija Marinković, Katarina Bistrović Darvaš i Goran Bogdan, doživjela je veliku promjenu nabolje u odnosu na prethodne. Scenarij o majci koja doznaje da joj je dijete rođeno prije 17 godina živo, a ne mrtvo kako su je uvjerali, bio je postavljen kao obiteljska drama, imao dosta praznih hodova, znao se šlepati od scene do scene i varirati u karakterizaciji likova i njihovim suodnosima. Sada scene puno jasnije teku, likovi su profiliraniji prema van i unutra, sve djeluje ispoliranije i komprimiranije, ali na način da se nije kompromitirala vizija filma lako zamislivog u rumunjskoj kinematografiji, niti da od te "zbijenosti" puca po šavovima. Štoviše, konkretnijom implementacijom žanra trilera u obiteljsku dramu, prethodno nazočnog samo po rubovima filma, priča je prodisala punim plućima i dobila finalni zamah da potencijalne gledatelje emotivno raspukne po šavovima.

DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILM

DOSJE LABUDOVIĆ (160.000)

Stevan Labudović, Titov osobni kameraman, nasnimao se svega prilikom putovanja s jugoslavenskim predsjednikom, uz naglasak na Pokret nesvrstanih. Zanimljiv lik za dokumentarni film i pravo je čudo da ga nitko dosad nije već doveo pred objektiv. Možda i zato što je redateljima prigovarao da im leća kamere nije čista, onako kako to radi Mili Turajlić na kraju "teasera" za "Dosje Labudović". Redateljica je, skladno "teaseru", ali i ambiciozno izloženom tekstualno-slikovnom "treatmentu", napravila temeljit "research" i preliminarne (snimateljske) pripreme, te dobro upoznala protagonista svog filma koji će je za ruku voditi kroz povijest kao što ona vodi čitatelja, vjerujemo i budućeg gledatelja, kroz zamisli i planove realizacije dokumentarca. Film tipuje pomiriti povijesno i privatno, dosad neviđene arhivske snimke globalne povijesti (najupečatljivije u "teaseru") i Labudovićeve osobne opservacije na tu povijest, u međuvremenu zaboravljenu i nestalu (ujedinjeni Treći svijet). Zamjetan je potencijal suodnosa dvaju promatrača, redateljice i snimatelja, tj. stvaranja novih doku-slika naspram već stvorenim slikama.

KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI

DUHANSKI PUTOVI (90.000)

Ponajbolji hrvatski direktor fotografije, snimatelj, kameraman Mirko Pivčević debitira kao redatelj s ovim kratkometražnim dokumentarno-igranim filmom koji namjerava kronicirati nešto što dosad na ovim prostorima kinematografski nije bilo kronicirano - krijumčarenje duhana na području BiH i Hrvatske. Djelatnost se razvila dolaskom Austrougarske u Bosnu, a bila najrazvijenija tijekom Prvog svjetskog rata. Scenarij ima potencijala kao dokumentarna rekonstrukcija jednog duhanskog puta koja će naizgled povezivati nepovezano. S jedne strane, formu poetskog dokumentarca i minimalistički filmski jezik, a

s druge mitološke razmjere prirode (planinska područja) kojom su se protezali duhanski putovi i demistifikaciju mita, odnosno njegovo svođenje na ljudsko(st). Pivčević i njegov scenarist Josip Mlakić inače ponaosob, u slici i verbalnoj ekspresiji, često uspješno operiraju upravo između tih suprotnih polova. "Duhanski putovi" je logičan nastavak njihovog puta kojeg sada prolaze zajedno.